

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 52. Religio Catholica in Austria, aliisque locis restaurata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Sæc. XVII. paratu Authores hujus belli extitit.
A. C. 1625. sent. III. Christiano Luneburgico Duci
 ob Cæsaris obsequium hostiliter presso
 illata damna esse resarcienda. IV. E-
 piscopos, & Canonicos Catholicos deinceps
 gravandos non esse. V. Pacem
 Religionis juxta verba recessus invio-
 late observandam, ac restitutis locis
 antea occupatis, nullos sine Cæsaris
 licentia milites esse conscribendos. VI.
 Denique, Cæsaris hostibus nec transi-
 tum, nec annonam, aut pecunias sup-
 peditandas esse. Diu circa has con-
 ditiones utrinque disceptatum, nihil
 tamen de induciis, minus vero de pace
 conclusum: neutra enim pars copias
 suas dimittere voluit, cum quælibet
 adhuc proficuxæ victoriæ spem haberet,
 & Daniæ Rex, Principesque Acathe-
 lici in magnum Catholicæ Religionis
 præjudicium Religionis pacem expli-
 carent, nec etiam, quæ ex bonis Ec-
 clesiæ contra eam pacem invaserant,
 restituere vellent.

§. LII.

*Religio Catholica in Austria, aliis-
 que locis restaurata.*

Adlzreit. Postquam in Bohemiæ Regno aliisque
annal. Boici hæreditariis Austriacæ Domus Pro-
part. 3. l. 10. vincis, Cæsari, quæ sunt Cæsaris,
 armo

armorum felicitate fuerunt reddita, Sæc. XVII. A. C. 1625.
 Ferdinandus Imperator ea etiam Deo, Carafa Germ. Sa-
 cra p. 185. & segg. Brachel Hist. l. 2. p. 82.
 quæ Dei sunt, reddere, totis viribus
 nitebatur. Eapropter restaurato in Ec-
 clesiis Divino cultu Anabaptistas e Mo-
 ravia promulgato edicto proseripfit, ex
 quibus tamen plusquam decem millia
 Catholicæ Religioni nomen dederunt,
 totidem vero in sua secta obfirmati in
 Hungariam, Transylvaniam, Wala-
 chiam & ad Siculos emigrarunt, pauci
 ad Polonos pervenerunt, ubi tamen
 minus accepti novo exilio mulctati
 fuere. Postea Cæsar annuente imo &
 flagitante Maximiliano Electore Ba-
 varo in Austria Superiore cunctos Aca-
 tholicos moneri curabat, ut hæreses,
 quæ ab exiguo tempore non nisi armata
 manu Turcarum more investæ fuerunt,
 ejurarent, aut patrium solum verte-
 rent: Leopoldo autem Episcopo Passa-
 viensi significabat, ut amotis Prædi-
 cantibus Catholicos Pastores sufficeret:
 pariter Comiti Herberstorffio Lintzensi
 Governatori injunxit, ut abrogato Ma-
 gistratu hæretico Catholicum institue-
 ret: Rursus quoque Prædicantes Lu-
 therani Vienna expulsi sunt, pœna in
 Dominos constituta, qui eos in suis
 Dynastiis retinerent; quamvis enim hi
 Præcones ex Helmhardi Jergeri Ba-
 ronis vico emigrare jussi fuissent, nihilo-
 minus

Hist. Eccles. Tom. LVIII.

K minus

Sæc. XVII. A. C. 1625. minus eluso Cæsaris edicto ad alium Baronem hæreticum confugere præsumebant, atque Ensdorffii prope patibulum suos cætus habebant, plus mille sectariis eo confluentibus; ut vero fanatico huic ardori obex poneretur, Viennensis Senatus Acatholicis injunxit, ut unacum uxoribus, liberisque in Catholicorum Ecclesia relictæ ac concionibus interessent, indicta absentibus aut refractariis pecuniarum multa, inde vero ex Sectariorum pertinacia ad seditionem proclivis non raro novi tumultus ac odia concitata fuerant, quinimo eo temeritatis ac perfidiæ processisse credebantur hæretici, ut Neostadii, quo Imperator ob pestis sævitiam Vienna concesserat, incendio in parva quadam domo exortis ipsi mox in quatuor valde inter se distantis locis ac præsertim in Episcopali Palatio ignem subjicerent, non sine maximo civium damno.

Pari etiam Religionis studio Cæsar Gurcensem, Lavantinum, Labacensem, & Seccaviensem Episcopos, necnon Salisburgensem Archiepiscopum suo exemplo animabat, ut & ipsi eliminata hæresi Diæceses suas expurgarent: In Styria etiam, Carinthia & Carniola præcipue Græcii Imperator suis Administris præcepit, ut Ecclesiasticis in
revo-

Sec. XVII.
A. C. 1625.

revocanda vera fide defudantibus omne
 subsidium opemque præstarent: dein
 die vigesima sexta Aprilis promulgato
 decreto in Styria & Carinthia Leonar-
 dum Levantinum Episcopum, Chri-
 stophorum Ursenbeckium & Joannem
 Baptistam Fischerum Reformationis
 negotio præfecit, eisque normam in
 expurgandis ditionibus juxta Ecclesiæ
 Catholicæ & Concilii Tridentini leges
 præscripsit: Insuper Bambergensem &
 Herbipolensem Episcopos, qui nonnul-
 las in Styria & Carinthia Dynastias ob-
 tinebant, hortatus est, ut & ipsi juncta
 opera hæresum lolia ibidem, messe
 jamjam sat matura, eradicarent.

Uberiorem vero Reformationis fru-
 ctum in Bohemia plurimum retardabat
 gravissime sæviens pestilentia, cujus
 violentia Præsules, alique Ecclesiastici
 aut absumpti, aut Regno excedere,
 coacti sunt: nihilominus Sectariis tra-
 dita fuit orthodoxæ Fidei institutio,
 ac pertinacibus interdictæ bonorum
 negotiationes & matrimonia, exiguo
 tamen fructu; plures enim vaga in-
 continentia, vel turpi Scortorum,
 quæ domi alebant, consuetudine, Di-
 vinam, naturalemque humanamque
 legem pessumdare maluerunt, quam
 sectam suam ab homine impuro re-
 cens inventam abjicere: Plurimi ta-
 men

Sæc. XVII. A. C. 1625 men honestiores Viri, ut ad licita ma-
 trimonia pertingerent, ad Catholicam
 Religionem reversi sunt: Profuit ma-
 gis edictum Cæsaris, vi cuius Possello-
 ribus vel reis ad fidem veram reversis
 multa imposita aut fuit condonata, aut
 saltem imminuta, bonaque fisco adju-
 dicata eis fuere restituta, quin Aca-
 tholicis unquam divendi possent: inde
 enim factum est, quod non pauci præ-
 cipue opulentiores Bohemi, ut bona
 sua servarent, vel multam evaderent,
 ejurato errore ad Ecclesiæ sinum redie-
 rint: Opifices vero, pauperesque, cum
 nec quod sperarent, nec quod amitte-
 rent, haberent, urbes vacuas Dominis
 suis reliquere, nonnulli etiam incensis
 propriis domibus desperabundi in Syl-
 vas sese receperunt: Præterea sine
 humanæ naturæ horrore percipi haud
 poterat, quosdam inter Sectarios fuisse
 repertos, qui sub religionis conserva-
 dæ obtentu omnes tam divinas quam
 humanas leges conculcare, seque hu-
 mano sanguine inebriare certarint, non
 alio ex fine, nisi ut sectam suam tue-
 rentur, quam tamen ipsi duntaxat ve-
 ram credidere, quia a suis Prædican-
 tibus veram esse inaudierint, ab eisque
 Catholicam convitiis dirisque devovere
 viderint: Tales erant non procul a fi-
 nibus Saxoniz in vico Marquedorff
 sex-

sexcenti circiter rustici, qui Henricum Sæc. XVII.
 Othonem de Wartenberg Dynastam A. C. 1625.
 suum, ejusque uxorem Baronem de
 Glosen Matronam nobilitate moribus-
 que lectissimam, eoquod illis sectæ suæ
 falsitatem exprolassent, eorumque fa-
 lutem impensius procurassent, in pro-
 pria sua arce noctu arctissime obsede-
 runt, illucescente aurora impetu factō
 ex arce ad firmarium extraxerunt, eos-
 que sudibus, palis, fustibus, aliisque
 rusticanæ crudelitatis instrumentis sæ-
 vum in modum trucidarunt: Nec ho-
 rum cruore satiati insuper vicinos pa-
 gos ad eandem sævitiam contra Domi-
 nos suos sollicitarunt, integro bimestri
 Pseudo - Evangelium suum inhumana
 libidine propugnantes, donec tandem
 Cæsareus miles a Tribuno Preunero
 immissus cincto oppido factiosos, bar-
 barosque homines interciperet, eo-
 rumque viginti ad promeritas tan-
 tæ crudelitatis pœnas Pragam rapta-
 ret, ceteris fuga dilapsis: Vix credi-
 bile videbitur, quod nihilominus Pro-
 testantes Cæsarem calumniis, convi-
 tiis, & implacabili odio infectati fue-
 rint, non alia ex causa, nisi quod e
 propriis suis ditionibus sectam, quæ
 tamen tot monstra progenit, & unica
 tam cruenti belli, totque calamitatum
 causa existit, eliminare, fidemque

Sæc. XVII. Catholicam, sub cuius auspiciis semper
 A. C. 1625. per ibidem pax & unitas floruit, ab
 avita tot sæculorum possessione iniquissime ac novissime dejectam revocare aggressus sit, cum tamen hac in re nonnisi omnium Principum A Catholicorum, qui tam in suis, quam in Regionibus Catholicis bello partis mox eliminata Religione Catholica sectas suas vi invexere, exempla secutus esset: Forte duntaxat in Cæsare vel Principe Catholico id, quod Protestantes in se jus & æquum nominant, crudelitas & libertatis oppressio est.

Hæc tamen nil moratus Maximilianus Bavarizæ Elector pariter tam in Austria superiore. pignoris nomine obtenta, quam in Palatinatu subditos in Catholica fide institui. ac demum in Palatinatu superiore & Rhenano citeriore ex Religiosæ pacis sanctione promulgari curabat, quod illi, qui Sectariis adhuc adhærerent, vel ad Ecclesiæ veteræ gremium redirent, vel emigrarent.

§. LIII.

*Cæsaris edictum pro reformatione
Austriæ Superioris.*

Carafa l. c.
p. 203. Cum autem ex relictis hæresum seminibus præcipue in Austria Superiore haud temere nova seditionum germina